

Керамічний бестіарій в центрі Монако: український вклад у європейське мистецтво

16 лютого у Князівстві Монако, в галереї La Vitrine, відкрилася виставка історичного та сучасного керамічного мистецтва «Тварини» («The Animals»), яку організувала українка Зоя Скоропаденко.

Сучасне мистецтво на виставці представлено роботами відомих монегаських художників Жерара Петтіті та **Агнес Ру**, а також української художниці Зої Скоропаденко та художника з Монако Клема Чемберса. До них приєднуються запрошені митці: Дейл Дорош – митець з українським корінням, відомий кераміст з Валлоріса, а також Бернард Вітур, кераміст і колишній фермер з Долини Луари, котрий презентує серію кераміки, створену у співпраці із Зоєю Скоропаденко.

Про це повідомляє пресслужба галереї The Meloy Art, співорганізатора виставки.

З історичних експонатів глядачі зможуть побачити керамічні твори XIX століття – роботи відомих митців з Валлоріса, Мекки французького керамічного мистецтва, – Дельфіна Массьє та дуєту Les Argonauts 1950-х років. Також на виставці буде представлено історичні керамічні роботи Альберто Діато та кераміку Cerart 1950 року.

Історії життя митців, котрі беруть участь у виставці – не менш цікаві, ніж їхня творчість.

Дід Дейла Дороша після Першої світової емігрував з України до Канади, де став співробітником Департаменту національної оборони уряду Альберти. Дитинство і юність Дейла минули під потужним впливом української культури, що згодом неабияк позначилося на його творчості: українська їжа, література, музика та танці були його першим джерелом натхнення. З юних років Дейл працював з глиною, вчився у відомого фахівця в цій царині – професора Нобору Кубо. Окрім того, понад 10 років він був членом школи танців U.N.F. (Українська національна федерація Канади). Також Дейл займався ще й фехтуванням на шаблях – ну бо який може бути козак без шаблі? Саме шабля і проторувала йому дорогу в Монако – у склад монегаської команди з фехтування. І саме тут отримала друге дихання його любов до гончарства.

Справа в тому, що Монако, яке українцям відоме переважно завдяки казино, автомобільним перегонам та ліберальній податковій політиці, у другій половині минулого сторіччя також стало раєм для керамістів. Іншим таким раєм для творців і шанувальників арт-кераміки було французьке місто Валлоріс. В ті часи Монако та Валлоріс дали притулок та натхнення таким відомим митцям, як Пікассо, Жан Маре, Кіс ван Донген. З роками обидва полюси мистецького світу Французької Рив'єри затьмарила глобалізація мистецтва. Однак якщо ви кохаєтеся в кераміці – і при цьому потрапите в Монако, то оминати увагою Валлоріс ви вже не зможете. Відтак у 2001 році Дейл Дорош заснував у Валлорісі нині всесвітньо відому резиденцію керамічного мистецтва AIR Vallauris, якою керує досі. Він все ще фехтує, але кераміка – це його найбільша любов і професія. Попередня керамічна серія Дороша "Космос", була присвячена феномену Іллінецького метеорита, що впав на землю його предків на Вінничині. Цього разу на виставці La Vitrine в Монако Дейл презентує свою нещодавню кераміку з промовистою назвою «Побратим». Через кілька років після приїзду до Монако Дейла Дороша в Монако приїхала ще одна українка – журналістка і перекладач Зоя Скоропаденко. В Князівство її запросили як медіа-консультанта зі Східної Європи. Згодом вона стала ще й перекладачем Інтерполу та кінокритиком Канського фестивалю. У вільний від роботи час Зоя малювала картини олійними фарбами, а друзі виставляли картини у вітрині маленької місцевої галереї. У 2008 році повз вітрину проходив редактор одного з найвідоміших у світі мистецтва журналів Creative Review, його настільки вразили Зоїні картини, що він присвятив їм статтю у своєму журналі, з нього відразу взяли приклад інші авторитетні мистецькі видання. Так Зоя Скоропаденко стала відомим художником світового рівня, її почали запрошувати з виставками у різні країни світу, зокрема – у Японію, США, Бельгію, Великобританію.

Цей раптовий поворот долі продемонстрував їй, що замало намалювати гарну картину – потрібно зробити так, щоб картину побачили. Тож коли у 2009 році в центрі Монако з'явилося оголошення про оренду приміщення з вітриною за майже символічні гроші, Зоя Скоропадченко скористалася шансом – і так на карті Князівства з'явилася міні-галерея сучасного мистецтва La vitrine.

На виставці «Тварини» Зоя презентує малюнки тварин із зоологічного саду Монако, які є частиною її серії з 36 пейзажів Палацу Монако, а також кераміку, створену у співпраці із запрошеним гостем виставки Бернардом Вітуром.

Історія Вітура не менш цікава, ніж історії Дороша та Скоропадченко. Він мав би стати... м'ясником – як того прагнули його батьки. Він навіть вчився на м'ясника. Однак щось пішло не так – і хлопець вирішив піти у фермери, вирощував кукурудзу та пшеницю. А потім випадково потрапив на виставку робіт Іннокентія Гімонно, хірурга та кераміста-самоучки XVIII сторіччя. Виставка повністю перевернула світогляд Вітура – і він взявся за глину... Тут і згодився досвід м'ясника – котрий зараз дозволяє митцеві легко зліпити будь-яку тварину з глини. У 2020 році він познайомився із Зоєю Скоропадченко.

Знайомство переросло у творчий дует – і у створення кераміки, що черпає ідеї зі спадку Гімонно, зразки цієї кераміки і буде презентовано на виставці.

Окрім того, на виставці можна буде побачити витвори майстрів минулого, наприклад, Альберто Діато — найвідомішого монегаського кераміста в історії мистецтва Монако. Він був другом Пікассо та Жільбера Портаньє, його роботи були шалено популярними у Парижі та Мілані. На виставці у La vitrine відвідувачі можуть помилуватися керамічною совою Діато. Одним з найдавніших експонатів виставки є крихітна жаба, створена в XIX сторіччі майстром з Валлоріса Дельфіном Массьє. Також відвідувачі зможуть помилуватися фігуркою коня авторства Les Argonautes — керамічної студії в Валлорісі, створеної дуетом Ізабель Ферле та Фредеріка Бурге в 1950-х роках, та іншими цікавими витворами мистецтва.

Все це – цілком безкоштовно і навіть цілодобово.

Виставка триватиме до 1 квітня 2022 року. Якщо ж ви не встигнете до того часу потрапити в Монако – то ці роботи також можна роздивитися і навіть купити на сайті галереї The Meloy Art.

Пресслужба галереї The Meloy Art